

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:
főntca, 328-ik szám alatt,
az Eperjesi Bankegylet könyvnyomda-helyiségeiben.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint előfizetés, hirdetemény és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatók el.

Eperjes, november 5.

Az alkotmányos élet első néhány mézes évét csakhamar leéltük. Rövid ábrándos boldogság után a rideg valóra ébredtünk. Felütötte fejét a deficit. Hiába vágtuk le; kettő nőtt helyébe. Különös; pedig a kormány úgy rendezkedett be, mint gazdag ország gazdáihoz illik; kiadásait, bevételeit, adósságait folytonosan növelte s mégsem boldogulunk. Nem bizony; mert ennek a gazdag országnak szegény a népessége. Erre a gondolatra aztán elkezdtek vizsgálat alá venni magunk magunkat. Mi magyarok első sorban mezőgazdák vagyunk; hogy áll mezőgazdaságunk? Az évről-évre kedvező termést és árat váró gazdák igen nagy része az adósságok terhe alatt összerokadt s megsemmisült; gabonánkat az orosz és tengerentuli verseny, állatainkat azok gyenge minősége, drága előállítási ára és a szomszédok védvamos iránya kizárja a piacokról; országszerte sehol sem találunk csoportosan jól művelt, rendezett kis gazdaságokat, nem látunk szép marhával, jó eszközökkel, változatos jövedelmekkel dicsekedő megelégedett gazdát. Minő állapotban van iparunk? Évenként majdnem 400 millió frtot adunk a külföldnek ipari cikkekért. Iparosaink száma nem hogy növekedett volna, sőt inkább fogyott. Egyes, azelőtt virágzott iparágaink is hanyatlásnak indultak. A jó mód és megelégedés iparosaink között mindig ritkább. Ezek bizony nagy bajok, nagyobbak, hogysem bármiféle kormány egymaga segíthetne rajtuk. Magának a társadalomnak, az egyeseknek kell tehát segédkezet nyújtani; mert a baj gyökere magában a társadalomban van; itt önképzésre, önművelésre, önségélyre van szükség. A negyvenes évek óta megváltoztak összes birtok- és munkás viszonyaink. Megszüntettük az ösiséget, a jobbágyságot, a czéhrendszert, szabaddá tettük úgy a birtokot mint a munkát; de a szabadság versenyére nem képeztük elő magunkat. Ezen szabad verseny munkásságot, rendet, takarékoságot, kitartást, élelmességet, ügyességet, képzettséget, vállalkozási ösztönt igényel. E hiányokon első sorban csak társulás és nevelés segíthet. Ott azonban a hol mindenkinek kellene valamit tenni, igen könnyen meg lehet, hogy egyik sem tesz semmit. Ily körülmények közt egy-egy vezető, irányadó, buzdító, serkentő egyéniség nélkülözhetetlen, s nélkülözhetetlen annál inkább, minél fejletlenebb, közönyösebb, erélytelenebb a társadalom maga.

Ilyen vezérférfiu Magyarországon első sorban gróf Zichy Jenő.

Gróf Zichy időt, munkát, áldozatot nem kimélve, szenteli magát a közügynek. Alig néhány nappal ezelőtt írta ő egy cikkében, hogy „a haza szellemi s anyagi jólétét előmozdítani mindnyájunknak sürgős kötelessége. S e kötelesség kinél-kínél annál visszautasíthatatlanabb, minél terjedelmesebb valakinek hatásköre s tekintélyesebb állása, melyet a társadalomban elfoglalni szerencsés“. Gróf Zichy e nyilatkozatának teljesen megfelel. Tudjuk, hogy mily buzgalmat fejtett ki ő a székesfehérvári kiállítás körül, mily tevékenységet folytat az országos iparegyesület élén,

menyire kiterjed figyelme a közélet minden nyilvánulása iránt. Legujabban ismét országos nőiparmunka kiállítását rendez s nyugtat nem ismervé törekszik az általa tervezett „Népnevelési egyletek“ által közoktatásügyünknek társadalmi uton való, országos felkorolását keresztül vinni. Gróf Zichy Jenő ügybuzgalma hozzánk is elvezeti, jövő vasárnap körünkben lesz. Öszinte „Isten hozottal“ lelkesedve üdvözljük őt. Adja Isten, hogy nemes buzgalma, törhetlen kitartása, példája nálunk is minél több követőre találjon. Városunk s megyénk közügyeinek ily vezető, buzdító egyénekre égető szüksége van. Vajha Zichy gróf megérkezése nálunk is kezdetét képezne egy élénkebb társadalmi mozgalomnak, s a közönyt és erélytelenséget buzgó tevékenység s kitartó erélyesség váltaná fel.

A főtörvényszék ügye a m. bizottság közgyűlésén.

Múlt október hó 28-án Péchy Zsigmond alispán ur elfoglalván az elnöki széket s üdvözlőlvén a szépszámu egybegyűlt m. bizottsági tagokat, megnyitottnak nyilvánítja a közgyűlést; előadja, hogy az eperjesi ügyvédi kamara átirata, több bizottsági tag kérelme s Eperjes sz. k. város képviselőtestületének előterjesztései folytán hivatott össze a jelen rendkívüli közgyűlés, melynek egyetlen tárgya azon lépések megállapítása, melyeket a m. közönsége egy kir. főtörvényszéknek Eperjesen leendő felállítására ügyében teend.

Emlékeztetbe hozatván a m. bizottság által Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének előterjesztése folytán ugyanez ügyben 1879. évi július hó 8-án 5059/57. sz. a. hozott határozat és a nagymtságu Igazságügyminiszteriumhoz intézett felirat, olvasatott az eperjesi ügyvédi kamarának a m. kir. Igazságügyminiszterhez fölterjesztett emlékirata, a rendkívüli közgyűlést kérelmező beadvány, továbbá Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének f. hó 23-án tartott közgyűléséből 4899. sz. a. kelt előterjesztése s határozata, melyben kimondja, hogy egy kir. főtörvényszéknek Eperjesen leendő felállítására esetében hajlandó a jelenlegi törvényszéki, volt kerületi táblai épületen e célra szükségelt minden átídomítást s esetleg kiegészítést saját költségén eszközölni s azonkívül a kir. főtörvényszék összes helyiségeit a szükséges tüzifával állandóan ellátni.

Végül olvasatott a m. állandó választmány véleménye ez ügyben és Eperjes város képviselőtestületének f. hó 27-én 4947. sz. a kelt határozata a kir. járásbírórság részére biztosítandó helyiség tárgyában.

A m. bizottság az állandó választmány javaslata értelmében az ügyvédi kamara emlékiratát egész tartalmával magáévá téve, azzal egyértelműleg, de ezenkívül az Eperjes város múlt évi feliratában s a m. bizottságnak ugyanakkor tett feltételekben foglalt indokok alapján is újabb feliratot intéz egy a nmságu Mjniszterelnökséghez, mint az Igazságügyminiszter urhoz, melyben különösen kiemeli, hogy egy kir. főtörvényszéknek Eperjesen leendő felállítására az igazságszolgáltatás érdekeivel tökéletesen egyező nemzetiségi tekintetben fontos és szükséges, tekintve a kulturélet tényezőinek arányos elosztását s ezáltal a közjólét előmozdítását: czélszerű s végül felette méltányos, ha azon veszteségeket mérlegeljük, melyek Eperjest, mint a felvidéknek hajdan legvirágzóbb városát az utóbbi időben több közintézmény elvonása által érték; hangsúlyozza továbbá, hogy dacára az érintett veszteségek által csökkent, s az utolsó évek mostoha gazdasági viszonyai által megtámadott vagyoni erőink, Eperjes városa és a vele érintkezésközösségben álló megye közönsége kész nagy áldozatokat is hozni a kérelmezett törvényhozási intézkedés keresztülvitelének megkönnyítése czéljából.

És ugyan Eperjes sz. kir. város határozatában kijelentvén, hogy a kir. főtörvényszék részére a kerületi táblai — most első folyamodásu törvényszéki épületet megfelelően átídomítani kész, a megye közönsége viszont kijelenti, miszerint tekintettel arra, hogy a főtörvényszék ezen elhelyezése a kir. első folyamodásu törvényszék kivonulását teendő szükségessé, ennek részére a megye tulajdonát képező, de a magas kormány által részint a kir. törvényszék egyrészt, részint a kir. ügyészségnek és a börtönöknek, a kir. járásbírórságnak s végre a kir. adófelügyelőségnek elhelyezésére felhasznált ugynevezett új vagy hátulsó megyeházát átengedni kész; sőt azonfelül felismerve a szoros édekközösséget, mely ez ügyben Eperjes városát s megyénket egymáshoz fűzi, s belátva, hogy szóban forgó kérelmünk teljesítése, nemcsak Eperjes, de egész megyénk társadalmi és közgazdasági érdekeit hathatósan előmozdítaná, még nagyobb áldozatra hajlandó, s a nmságu m. kir. Belügyminiszteriumnak egyuttal kikérendő jóváhagyása reményében elhatározza, miszerint a fölláttandó, illetve áthelyezendő bíróságok helyiségeinek czélszerű átídomítására és megfelelő felszerelésére 25,000 o. ért. frtnyi összeggel fog hozzá járulni, mely összeg a megye összes lakosságára az egyenes államadó arányában kivetendő s két év alatt behajtandó pótlék által fog előteremtetni.

Ezen javaslatok kiegészítésül szolgál Eperjes város képviselőtestületének azon lekötélezési nyilatkozata, miszerint a fentebbiek szerint helyiség nélkül maradó kir. járásbírórságot a 30. összeír. számu tulajdonát képező házban fogja elhelyezni. Ezen határozat folytán a nmságu m. kir. Miniszterelnökséghez m. kir. Igazságügy- és Belügyminiszteriumhoz fölterjesztések intézendők.

Végül, hogy ezen nagyfontosságú ügynek mikénti állása az eldöntésre hivatott körökben, a megye közönségének figyelmét el ne kerülje s az esetleg még szükséges lépések megtétele végett a m. bizottság haladéktalanul összehívathassék, tett indítvány folytán ezen ügynek világlatban tartásával egy állandó küldöttség bizatik meg; ezen állandó küldöttség elnökéül Péchy Zsigmond m. alispán, tagjaikul pedig megyénk országgyűlési képviselői u. m. Bujanovics Sándor, Hodossy Imre, Leskó István, Dessewffy Kálmán, Kaczvinszky Ede és ifj. Hedry Ernő, továbbá Dr. Tóth Miklós eperjesi püspök, Bánó József, Jelenik Almássy István, Kubinyi Aurél, mint az eperjesi ügyvédi kamara elnöke, Fuhrman Andor Eperjes város polgármestere, Kubinyi Albert, Ghillány József, Semsey Vilmos, Nuber Sándor, Dr. Schmidt Gyula, Urban Antal, Mérey Dénes, Fest Lajos, Dr. Glück Lipót, Kovaliczky Mihály m. tiszti ügyész, Dr. Berzeviczy Albert m. főjegyző és Dr. Tahy Mihály első aljegyző választatnak meg.

Eperjesi Széchenyi-Kör.

Az igazgató-választmány múlt hó 31-én tartott ülésében hozott határozat alapján felkértek a Széchenyi-Kör összes igazgató- és szakválasztmányi tagjai, miszerint gróf Zichy Jenő urnak érkeztek leendő testületi üdvözlése czéljából, vasárnap f. hó 7-én reggeli 8 órakor a vaspályai indóházban egybegyűlni sziveskedjenek.

A f. évi október hó 28-ikán megtartott házi előadás a jelen évad ezen nembeli estélyeinek igen sikerült megnyitását képezte. Ez alkalommal az idegen nyelvi szakválasztmány mutatta be magát ismét, azonkívül a zenei szakválasztmány is közreműködött s utólag egy alkalmi magyar szavallat vétetett föl a műsorba; a közönség oly nagy számu volt, a minőt eddigi helyiségeink egyáltalán képtelenek lettek volna befogadni.

Makoviczky Gizella urhölgy Beethoven Sonate pathetique-jét ismert virtuozitásával játszotta; nem is tudjuk mit részesítsünk nagyobb dicséretben: a rendkívüli praecisiót és korrektséget vagy a felfogást, mely egy komoly klasszikai zenemű költészetét oly teljesen képes fölfogni és kifejezni; különösen bámulatos volt a „scherzo“ előadása, mely a Melzel-féle ütemmérő előirt gyorsaságának bizo-

gánybandájának zenéje mellett lelkesülten vártuk s fogadtuk a felénk robogó vonatot. A fogadtatás kiválóság mellett történt s bár egyszerű, de nagyon szíves volt. Először is Leskó István képviselő ur meleg szavakkal üdvözölte őket magyarul, utána Guminszky Xáver ur, a ki szabadságharcunkat a lengyel légiónál mint hadnagy végig harcolta, lengyel nyelven tartott üdvözlő beszédet, mire a bájos Füzesséry Anna k. a. egy művészi kivitelű csokrot nyújtott át a lengyel ifjaknak, ezzel rövid étkezés és társalgás után több ur s egy cigánybanda kíséretében tovább Orló felé utaztak, ahol szinte egy szép társaság fogadta, üdvözölte s több órai mulatásuk után a határig — Lyelyuchóig — el is kísérték őket, a honnan szép emlékekkel utaztak tovább saját hazájukba.

M. K. Nyilvános köszönet. Mindazon uraknak és testületeknek, kik és melyek a lengyel ifjak fogadtatási költségeinek fedezéséhez pénzbeli vagy másnemű szíves adományaikkal hozzájárultak, ezenel köszönetet mond: a rendező-bizottság.

A diósgyőri vasmű vezetésével megbízott állami gépgyár igazgató tanácsa 25 pályázó közül Kuzetl Gusztávot, a neuburgi acélgépgyár hutamesterét fogja a közlekedési miniszternek ajánlani. Kuzetl tanulmányait a selmeczi és leobeni bányászakadémián végezte.

A m. kir. pénzügyminiszterium által közhírré tettetik, hogy a kataszteri felmérési munkálatok másolatai egyáltalán mindenki által megszerzhetők. Az ebbeli megrendelések kiterjedhetnek: 1. a háromszögmetri háromszögellésnek meghatározott pontjaira; 2. az egyes községek határleírásai jegyzőkönyveire és az azokhoz tartozó vázlatokra; 3. az eredeti térképek közmetszeti, esetleg kézirajzi másolataira; 4. a felmérési munkálatok kiegészítő részét képező egyéb jegyzőkönyvekre és iratokra. Az első szám alatti háromszögellési adatok kizárólag csak a m. kir. háromszögmetri számítóhivatalnál Budapestben; a 2., 3. és 4. szám alattiak viszont a megyék csoportozata szerint a pozsonyi, kassai, temesvári és zágrábi kataszteri térképtáraknál rendelhetők meg. A kassai kir. térképtár területi illetősége kiterjed Szepes, Gömör, Torna, Abauj, Sáros, Zemplén, Ung, Bereg, Marmaros, Ugocsa, Szabolcs és Bihar megyékre.

Államjavarok eladása Az ungvári kincstári uradalomhoz tartozó számos fekvőségre tartatott meg az árverés f. hó 27. és 28-án, vevő azonban kevés jelentkezett. Az ungvári regálejogért csak egy ajánlat tétetett a város 200,000 fitra, az uzsoki furdőre legnagyobb ajánlat volt Kupferberger A.-é 18,000 frton felül, volt még egy 17,000 frton felüli ajánlat is, mindkettő visszatartatott, mivel a nagyobb ajánlattevő a feltételektől annyiban tért el, hogy a vételár 3 év helyett 6 év alatt ígerte kifizetni, a kisebb ajánlkozó pedig kész a megajánlott összeget azonnal készpénzben kifizetni. Új-Sztuzsicsán egy belsőség a becsáron adott el; a többi fekvőségekre vevő nem jelentkezett.

Iparművészeti szakiskola. A m. kir. iparművészeti szakiskolában, Budapestben, mely egyrészt az orsz. mintarajztanodával, másrészt az orsz. iparművészeti muzeummal áll szerves kapcsolatban s egyelőre csupán műfaragászati tanműhelyvel lesz összekötve, f. évi november hó elején veszi kezdetét az oktatás. Ez új intézménynek célja és rendeltetése: a) szakszerű elméleti és gyakorlati kiképzésben részesíteni oly ifjakat, a kik (a bűtör- iparra való különös tekintettel) a műfaragászat szakmájának szentelik magukat, b) az oly iparos

segédeknek, kik a műasztalosság vagy ezzel rokon ipar terén már régebben gyakorlatilag foglalkoznak, alkalmat nyujtani arra, hogy a mellőzhetlen szakismereteikben mutatkozó hézagokat kipótolják s a műzésnek magasabb fokára emelkedjenek. — Az oktatás mindkét tanfolyamban teljesen ingyenes.

Schulek Géza, köz- és váltó ügyvéd Budapestben, az eperjesi jogakadémia dékánjának Schulek Gusztáv urnak fia, f. é. november hó 1-től önállóan fogja folytatni az ügyvédkedést.

Halász-egylet. Nehány barátja a halászatnak egy „Felső-magyarországi Halászegylet“ alapítását határozta el. Az alapítandó egylet a következőket tűzi ki céljául: 1. A halakban elszegényedett vizeknek akár természetes, akár mesterséges úton való új benépesítése. 2. Odahatni, hogy a halászat csak észszerű és engedélyezett módon gyakoroltassék. 3. Az előirt úton korszerű törvényeket kieszközölni, melyek által a halászat és a vízi jog szabályoztassék. E célból a halászat barátjai és kedvelői, kik az egyletbe belépni akarnak, f. é. nov. 6-án Rózsahegyre (Liptó m.) vannak egybehíva; a belépési szándékot írásban is lehet közölni Rowland Vilmos főerdőmesterrel.

Magyar méz Franciaországban. A franciaoknak a magyar méz annyira megtetszett, hogy a párizsi kereskedők elhatározták, Magyarországból nagyobb mennyiségű mézet Franciaországba szállítani. A budapesti országos méhészegylet Párizsból kérdés intéztetett, hozzávetőleg milyen mennyiségű méz volna Magyarországból szerezhető. Azon gazdák, a kik méhessel bírnak, ha mézüket jó áron értékesíteni óhajtják, forduljanak az országos méhészegyletnek bővebb felvilágosítás iránt.

Báró Radvánszky Antal zólyomi és turóci főispán közszolgálatba lépése ötvenedik évfordulójának megünneplésére nagy előkészületek folynak Besztercebányán. Az ünnep, mint írják, november 13-án tartatik meg. Dél előtt megyei közgyűlés lesz. Ezután két száz terítéki ebéd a főispánnal s este fényes táncvigalom zárja be az ünnepélyt, melyben nemcsak a Radvánszky főispánsága alatt álló megyék értelmiségének színe-java siet részt venni, hanem a szomszéd megyék is küldöttségek által lesznek képviselve.

Védegylet Ungvárott. A hazai ipar pártolása érdekében Ungvárott dr. Novák Endre kezdeményezése folytán mult hó 24-én a társaskör termében értekezlet tartatott. A jelen voltak az eszmét magukévá tevén, a módokat és szabályok megállapításával és elkészítésével: egy többtagu bizottságot bíztak meg, kik javaslatukat a legközelebb megtartandó alakuló gyűlésen fogják bemutatni.

Dr. Weisz Bernát bártfai közjegyző ur felszólítására ezennel kijelentjük, miszerint az „Eperjesi Lapok“ mult számában megjelent N. aláírású bártfai levelet nem ő írta.

Zenemű. La Brabanconne. Belga hymnus. Zongorára Bayer F-től. Taborszky és Parsch. Ára 50 kr.

Irodalom.

Iparosok és kereskedők figyelmébe bátran ajánlható a lefolyt héten megjelent egyszerű magyar könyvelés, melyet Posner K. L. szerkesztett tisztán gyakorlati módszer szerint. A mű a könyvelés fogalmairól, céljairól, eszközeiről és módjáról az egyes könyvek ismertetéséről ad részletes felvilágosítást, majd egy teljes példa kidolgozását

tünteti föl és függelékül közli az ipartörvény s a kereskedelmi törvény legszükségesebb kivonatát. Jelenleg a kereskedelem magyarosodását célzó mozgalom kezdeményezése alkalmával e kis könyvecske igen jó szolgálatokat tehet.

Legouvé Ernő kitűnő francia író híres munkája: „A nők erkölcsi története“, megjelent magyar fordításban Feleki Józseftől. Legouvé a nő különböző helyzeteit a magán- és közélet minden viszonyában történetileg és bölcsészetiileg megvilágítja; törekvéseit pedig méltányló bírálat alá veszi.

Aigner Lajos kiadóhivatala, hogy jőnevű hazai írók kiváló eredeti műveit olcsó áron nyujthassa a közönségnek, egy magyar „regény-csarnok“ és „szépirodalmi könyvtár“ című vállalatot indít meg. Mig a „Regény-csarnok“ kizárólag eredeti regényeket hoz, addig a „Magyar Szépirodalmi Könyvtár“ külön-külön kötetekben beszéltet, költeményeket és egyéb szépirodalmi műveket nyujt, a nélkül, hogy kiválóbb művek fordítását teljesen kizárná. A kiadás olcsó füzetek alakjában eszközöltetik. A „Magyar Regény-Csarnok“ Jókai Mór „Asszonyt kísér — Istent kísért“ című a legújabb budapesti rejtelmeket, nihilisztikus mozgalmakat stb. tárgyzó regényével veszi kezdetét. Eddigél három füzet jelent meg belőle. Jókai regényét nyomban követi Kazár Emil „A semmi, ha valamivé lesz“ című regénye. Ebből is megjelent már egy füzet. A „Regény-Csarnok“ valamint a Szépirodalmi könyvtár“ kéthetenként egyszer jelenik meg 4—4 ives füzetekben. Minden füzethez egy kép járul. Előfizetési ár félévre (13 füzetre) 3 frt 75 kr. Egyes füzet 30 kr. Az egyes műnek bolti ára jóval magasabb lesz. A „Szépirodalmi Könyvtár“ Endrődi Sándor „Heine költeményei“ című fordításával indul meg.

Correspondenzen.

Bartfeld, im October 1880.

Fucinus Trojae. Bartfeld scheint ausgepielt und seine Glanzperiode hinter sich zu haben. Wir meinen nicht die historische Rolle, die es zur und nach der Reformationzeit gespielt, auch nicht die, welche es zur Zeit der Römerherrschaft als Colonie gespielt haben soll, wir vergleichen das heutige Bartfeld bloß mit dem, das noch der jetzigen Generation im Andenken steht und finden nicht nur, daß es die zweifelhaften „guten alten Zeiten“ gekannt, sondern daß es auch noch unlangst wirklich besser um Bartfeld stand, als dies heute der Fall ist. Bartfeld geht materiell zu Grunde und muß natürlich auf alle Folgekrankheiten einer materiellen Schwinducht gefaßt sein. Es klingt wohl unglücklich, wenn noch jetzt lebende nicht große Personen von den klafferhöhen Männern ihrer Zeit sprechen, doch ist es unlegbar wahr, daß sowohl das gros der Einwohner verarmt als auch die Stadtcommune diesbezüglich mit gutem Beispiel vorangeht; ist es bei Einem auch Mithwirthschaft, so sind es beim Andern doch die Verhältnisse, die den wirthschaftlichen Rückschritt mit sich bringen, denn während früher Bartfeld Handelsemporium von Wein und Getreide für Galizien gewesen, während der rege Handelsverkehr sowohl Kaufleuten als Handwerklern sichern Verdienst gegeben, und der Deconom seine Producte an das wohlhabendere Publicum vortheilhaft abgeleget, stagnirt seit der Aufhebung des Dreißigstollamtes und nachträglich seit der naturwidrigen Eisenbahnverbindung Ungarns mit Galizien der Durchfahrhandel und nimmt der Wohlstand ab.

Warum die Eisenbahn nicht durch den natürlichen Paß über Bartfeld gebaut wurde, ob sich das

Wilhelm I. verdächtig, als könnten die philosophischen Lehrlinge des Professors die großen Soldaten zur Desertion verleiten, zufolge eines königlichen Gewaltgebots innerhalb 48 Stunden bei Strafe des Stranges die Universität Halle verlassen mußte, deren Zierde er bis dahin gewesen war. — Die Begriffe der ausgezeichnetesten Männer blieben während einer langen Epoche in politischen Dingen gewaltig befangen. So wollte der sonst freisinnige Thomas Morus in seinen „Utopien“ (dem Ideal eines glücklichen Staates) jede Aeußerung über Regierungsangelegenheiten bei Todesstrafe verbieten; und auch in der Folgezeit konnten selbst Schlöger und die meisten für höchst freisinnig geltenden Göttinger Professoren weder die amerikanische noch die französische Revolution nur einigermaßen begreifen und würdigen; sie ließen sich vielmehr angelegen sein, beide blindlings zu verdammen.

Die Fürsten waren größtentheils in starrem Bigottismus erzogen, wodurch aber Treulosigkeit wie Immoralität anderer Art durchaus nicht ausgeschlossen ward. Aus dem Beginne der Neuzeit weiß man zum Beispiel von dem ebenso fanatischen wie gewaltthätigen Ferdinand dem Katholischen, daß er selbst seinem Schwiegerohne Philipp von Burgund gegenüber sich die schamlosesten Wortbrüche erlaubte. Jedoch, wenn er ein öffentliches Aktenstück zu dessen Gunsten unterzeichnete, schrieb er in geheim ein anderes nieder, durch welches er das erste zurückgenommen erklärte oder das Gegenheil desselben behauptete, was er zugestanden hatte. Er beschwor einen Vertrag, worin er seinem Schwiegerohne die größten Zugeständnisse machte und die heiligsten Beteuerungen gab; in drei geheimen Urkunden erklärte er jedoch Alles für erzwungen und sprach aus: das Gegenheil thun zu wollen. In der Folgezeit änderte sich wohl die Form des Verfahrens, nicht aber die Sache. Die Beichtväter wurden unter den geübigsten Priestern ausgesucht, und sie ließen sich selten

lange um Dispens und Absolution bitten, wenn nur der Kirche ausgiebige Gegeneintummungen gemacht wurden. Und die protestantischen Hoftheologen suchten ihre katholischen Amtsbrüder an Unterwürfigkeit noch zu überbieten.

Die Fürsten — nach den damals verbreiteten Begriffen: Herrn von Land und Leuten — glaubten namentlich von Kaiser Carl V. an — wie dies besonders treffend Blanqui in seiner „Histoire de l'Economie politique“ nachgewiesen — auch die Industrie nach ihren Launen regeln und umgestalten zu können und sollen. Als Folge ergab sich bald eine Liebhaberei für diesen, bald für jenen Gewerbszweig. Da die hierdurch entstandenen Projecte selten mit den Plänen der Vorfahren oder der Nachfolger übereinstimmten, so fehlte — abgesehen von der Frage der Zweckmäßigkeit der Sache an sich — jede Stetigkeit in der Ausföhrung, so daß die künstlich hervorgebrachten Früchte eines mitunter enormen Aufwandes vor der Reife zerstört wurden. Die ganze Art und Weise schloß eine naturgemäße und gesunde Entwicklung der Industrie aus. Hierzu kamen Münzenverschlechterungen, so oft die Fürsten in besondere Geldverlegenheiten geriethen.

In welchem Grade die Münzenverschlechterung, ungeachtet vieler zeitweiligen Versuche einer Wiederherstellung des ursprünglichen Verhältnisses, immer weiter schritt, zeigen folgende Daten. Das Livre war ursprünglich in Frankreich ein Pfund Silber. Im Jahre 1285 prägte man aber schon aus der Mark (1/2 Pfund) 3 Livres, um 1375 5, 1422 8, 1465 9, 1485 schon 11 Livres, 1525 13, 1559 17, 1595 bereits 20, 1635 aber 25, 1655 26, 1675 30, 1724 40, und von 1774 an 54, bis die Revolution eine feste Norm herstellte.

Sodann hemmten zahllose Mauthlinien selbst im Innern der Länder, — in Deutschland ohnehin, aber auch in Frankreich (wo namentlich das Elsaß abgeschlossen war), der Schweiz und anderwärts. Es schä-

dete dann ganz besonders die Niederdrückung der freien Städte und die Erhebung des Noelstandes auf Kosten des Volkes.

„Täglich“ bemerkt Blanqui, „sog irgend eine große industrielle Criftenz sich von dem Kampfplatze zurück, auf dem sie sich nicht mehr halten konnte, ohne ihrem Adel etwas zu vergeben. Die adeligen Herren hatten aufgehört die Wanderer auf den Straßen auszulündern, wie es einst ihre Vorgänger von den Höfen ihrer Zwingburgen herab gethan hatten, allein sie verchanzten sich jetzt hinter die Privilegien, welche ihnen den besten Theil des Ertrages der Arbeit sicherten.“

Vielfach wird der Kunststinn gerühmt, den die damaligen Fürsten bethätigten. Doch es gilt beinahe ganz allgemein, was Weber im „Democritos“ bemerkt: „Wenn auch Kaiser Carl V. sich stundenlang mit Guicciardini unterhielt... so würden mich doch die Gemälde der Schlösser, die ich sehe, zurückschrecken, — Maitreffen, Hofnarren, Leibhunde, Leibpferde, Jagdstücke, Familienporträte u. s. w., — wo finden sich denn aber die Bilder verdienter Staatsmänner?“ Wo Porträte von Männern der Wissenschaft oder des Volkes? Hofnarren gehören überhaupt zu den unentbehrlichsten Requisiten des Fürstenthums, und was man als Kunststinn preist, war in der Regel entweder bloße Laune oder Ausfluß der Sucht von sich reden zu machen bei Mit- und Nachwelt.

Zur Beichämung unserer Zeit muß bekannt werden, daß noch heute zu Sanssouci das Grab der Leibhunde des alten Fritz als eine Merkwürdigkeit (gegen Trinkgeld) gezeigt wird, während man vergeblich nach den Grabmalern so vieler hervorragender Männer aus der nämlichen Zeitperiode sucht, selbst solcher, welche für den Eroberer ihr Leben geopfert haben.

E. G.

angebliche Sträuben der Stadt gegen den Bau auch wirklich in den diesbezüglichen Protocollen vorfindet, wollen wir unerörtert lassen; wir wollen nur das bedauerliche Factum constatiren, daß der Mangel der Eisenbahn die Lebensadern der Stadt unterknechtet, und den Ausbau der Giralt-Szvidniker Staatsstraße derselben den Todesstoß verlegen wird. Wir sind in die diesbezüglichen Intentionen der Stadtväter nicht eingeweiht, wollen aber keinen Augenblick daran zweifeln, daß sie die Angelegenheit bei Zeiten zum Gegenstand ernster Discussionen machen werden. Nachdem der Hauptfactor unseres Abnehmens die Ausgeschlossenheit vom Weltverkehr ist, wäre wohl in erster Reihe die Herstellung einer Verbindung mit der Bahn zu erwirken. Unter den heutigen Verhältnissen ist daran gar nicht zu denken, daß uns der Staat einen Schienenstrang legen wird, doch gibt es uns durch das Gesetz über den Bau von Vicinalbahnen Gelegenheit, der gänzlichen Verumpfung zu entgegen. Hätten sich seiner Zeit auch Stadt und ein Theil des betreffenden Landes, aus engherzig persönlichen Rücksichten dem Baue widerlegt, so belehrte sie die Erfahrung bis heute sicherlich eines Besseren, und sie werden heutzutage gerne bereit sein, Opfer zu bringen, die den Ausbau einer billigen Bahn ermöglichen.

Ohne positive Daten über den Personen- und Frachverkehr zwischen Bartfeld und Eperjes bringen zu können, (die jedenfalls zur Grundlage einer Rentabilitäts-Berechnung, möglichst genau aufgenommen werden müßten) wollen wir dennoch auf die Menge Schmittmaterial aufmerksam machen, die aus der Umgebung Bartfelds nach Eperjes geführt werden, wollen der Zufuhr des Rohmaterials als auch der fertigen Producte zweier Eisenhämmer und zweier Glasfabriken von und nach Eperjes gedenken, die Verfrachtung des Bartfelder Sauerwassers, des galizischen Petroleums erwähnen, verweisen auf die jeden Wochenmarkt nach Eperjes fahrenden Handelsleute, auf den steten Verkehr von Fiakern während des ganzen Jahres und namentlich während der Badesaison, und glauben schon darin ein solides Fundament für die Rentabilität einer billigen Bahn zu finden. Hauptaugenmerk wäre natürlich auf Billigkeit des Baues bei gehöriger Solidität, und auf Vermeidung alles unnötigen Luxus zu legen, die Arbeitskraft ist hier billig und zur Genüge herzustellen, wandert ja die ganze Makovicza und noch mehr Volk jährlich in die südlichen Comitate, um sich Arbeit und Lebensunterhalt zu verdienen; das Holz ist noch groltentheils unverwerthbar, und der Boden nicht theuer! Alles dies und eine leichte Trace sind doch die Grundbedingungen einer billigen Bahn! Sollte da die Stadt im Einverständnis mit den Grundbesitzern der Umgebung nicht je eher die Initiative ergreifen, um endlich auch nach Bartfeld eine Bahn zu erhalten? X.

Zeben, 2. Nov. 1880.

Gebe hiemit nebst vielen Gleichgesinnten meiner Arde Ausdrück, daß der erste Appell an die Deffentlichkeit in Ihrem geschätzten Blatte eine offizielle Enunziation zu Tage förderte, nun können wir hoffen, daß unser Nothschrei nicht verhallt.

Die jüngste Correspondence des Herrn H. S. nennt meinen Bericht, welchen ich in der nächsten Nummer vervollständigt hätte, wahrscheinlich im blinden Angriffsseifer anstatt unvollständig „unwahr“, weshalb ich auch heute die Beweise meiner wahren guten Absicht auf Grund bestehender Zustände, nicht auf Basis „nicht durchgeführter Congregations-Beschlüsse“ erbringe.

Der geehrte offizielle Correspondent beantwortet meine absichtlich naive Frage „wer den Weg zur Bahn in Stand zu setzen hat“, sehr präzis, indem er sogar eine darauf bezügliche Entscheidung des hohen Ministeriums vom Jahre 1875 zitiert, er merkt es nicht, daß er eben damit meine Auslagen bekräftigt; es ist klar gestellt, daß schon im Jahre 1875, als das hohe Ministerium zur Entscheidung bestimmt wurde, die dringende Nothwendigkeit vorhanden war, einen Weg zu acquiriren, weil der Fahrweg durch seine Anlage und Entfernung nie benutzt werden kann für Fußpassanten, auch ist es unläugbare Thatsache, daß inzwischen mehrmals Anläufe zur Verbesserung dieser Mißere geschahen, im weitem Verlaufe aber zu keinem Resultate führten, darnach mein Ausdruck: „ad acta gelegt wurden“ begründet ist.

Ein weiterer Beweis, daß die Berufenen pflichtsäumig sind, liegt darin, daß es erst einer Interpellation bedurfte, um eine seit 1875 dringende Angelegenheit im Jahre 1880 in Fluß zu bringen, deren Vollführung nie länger als drei Monate dauern darf.

Der Vorwurf, daß ich selbst Repräsentant und Mitglied irgend einer Commission bin, trifft mich in geringerem Maße, denn ich habe nur eine Stimme, die überhört wird und kann nur erscheinen, wenn ich gerufen werde, was in letzterer Eigenschaft einmal seit einem Jahre geschahen.

Ich danke dem Herrn H. S. daß er selbst anerkennt, die Affaire datire aus dem Jahre 1875, ich glaube dadurch dem logisch denkenden Leser gegenüber gerechtfertigt zu sein, naturgemäß auch die hier und da etwas derben, zumeist gegen meine Person gerichteten Ausdrücke entfallen.

Offentlich werde in meinem nächsten Berichte, nachdem vor 4 Wochen beschlossen wurde, daß beschlossen werden wird, nur erfreuliche vollendete Thatsachen referiren können.

W. S.

Vermischtes.

Personal-Nachrichten. Sr. Excellenz FML. und Militär-Commandant von Kaschau, Graf Ladislaus Szapary, hat behufs Herstellung seiner Gesundheit einen dreimonatlichen Urlaub angetreten und ist in Folge dessen am 28. October von Kaschau nach Nizza abgereist. Während dieser Zeit wird den verurlaubten Militär-Commandanten Sr. Excellenz FML. und Commandant der XV. Inftr.-Truppen-Division Friedrich Ziegler v. Klipphausen vertreten.

Ernennung. Der kön. ungar. Finanzminister hat für den Kaschauer Catastral-District die diplomirten Förster Gustav Szelenyi und Ernst Blattanyi zu Erbschaftsrichtern ernannt.

Populär-wissenschaftliche Vorlesungen. Wie alljährlich, gedenken mehrere Professoren der Kaschauer Realschule auch in diesem Jahre seinen Cycles von wissenschaftlichen Vorlesungen für das Publicum zu veranstalten, und zwar sollen dieselben am 12. November ihren Anfang nehmen. Zweck dieser Vorlesungen ist, den Fond für hilfsbedürftige Studirende durch die nach Belieben zu entrichtenden Eintrittsgebühren zu vergrößern.

Eine Frauen-Industrie-Ausstellung soll im nächsten Frühjahr in der Hauptstadt veranstaltet werden, und zwar sind die Parterre-Räumlichkeiten und Couloirs des Nationalmuseums als Ausstellungs-Localitäten in Aussicht genommen. Die Ausstellung verfolgt den Zweck, einen Ueberblick über den gegenwärtigen Stand unserer Frauen-Industrie zu bieten und im großen Publicum Interesse für dieselbe zu erwecken. In Sachen dieser Ausstellung hielt der Landes-Industrieverein dieser Tage unter Vorsitz des Grafen Eugen Zichy eine Ausschuß-Sitzung, in welcher das Ausstellungs-Comité constituirt wurde.

Das Neutraer Comitatsmunicipium hat die Erbauung eines Theaters in Neutra beschlossen. Das erforderliche Geld soll im Wege einer Lotterie beschafft werden.

Die Fischzuchtanstalt in Zno-Báralja umfaßt 22 Joch. (1265 ha) auf welchen 17 Teiche angelegt sind, von denen 10 der Forellen- und die restlichen 7 der Karpfenzucht gewidmet sind. Von den Forellenteichen sind sechs kleinere und vier größere in der Ausdehnung von je 1/2 Joch (288 a). Die Karpfenteiche haben die zweckentsprechende Größe. Die Forellenteiche haben den Fehler, daß der Wasserzufluß ungenügend ist, während die Karpfenteiche mit Wasser zu reichlich gespeist werden. Außer diesen Teichen gehören zur Anstalt die Turóc und zwei andere Bäche, welche zur Forellenzucht geeignet sind. Die gegenwärtige Zahl der Fische beträgt 32,000 Forellen und gegen 4800 Stück Cyprinoiden. Leider arbeitet die Anstalt trotz aller ihrer Bemühungen nicht mit Nutzen, sondern mit einem jährlichen Schaden von fl. 468. Dem Vernehmen nach soll die bisherige Manipulation und Zuchtmethode geändert, die Teiche in geeigneter Weise geregelt und neues Zuchtmaterial eingeschafft werden, überhaupt soll die Anstalt mit allen jenen Einrichtungen versehen werden, welche wünschenswerth sind, um eine Wendung zum Besseren hervorzurufen.

Daß die Amerikaner findige Köpfe sind, ist allbekannt, daß sich aber ein Amerikaner an die künstliche Regenfabrication machen würde, das hat man doch nicht erwartet. Ein amerikanisches Blatt schreibt, daß ein amerikanischer General ein Patent auf's Regenmachen genommen habe. Der amerikanische Regenmacher faßte seine Sache folgendermaßen an: Man hat schon früher die Wahrnehmung gemacht, daß sich nach einem großen Mandor oder nach einer Schlacht gewöhnlich Regen einstellt; das viele und starke Schießen, kurz die starke Erschütterung der Lufte, zieht die Wasserbünste, die Wolken herbei und man hat fertiges Regenwetter. Die patentirte Erfindung des Amerikaners besteht nun darin, daß er über der Gegend, die auf eine oder zwei Stunden Regen abonnirt ist, Luftballons in die Wolkenregion steigen läßt; in diesem Luftballon befinden sich Torpedos und andere explosible Stoffe; diese Materialien werden, oben angelangt, durch Electricität per Draht entzündet. Der Erfinder behauptet, er könne sein Regenwetter so reguliren, daß er sozusagen die Wolken nach dem Meter verkaufen kann.

Export von Äpfeln aus den Vereinigten Staaten. Die große Lüste amerikanischer Exportartikel ist um einen vermehrt worden. Am 2. October sind nämlich nahezu 20,000 Faß Äpfel neuer Ernte aus dem Newyorker Hafen allein nach Europa ausgeführt worden. Auch aus anderen Häfen (Boston, Montreal etc.) werden große Sendungen gemeldet, die sich nicht allein auf Europa, sondern auch auf Westindien und Südamerika ausdehnen.

Rosenernte in Rumelien. Die Rosenernte in Rumelien ist in diesem Jahre ganz vorzüglich ausgefallen; ihr Ertragniß wird auf mehr als eine Million Francs geschätzt, obgleich die Rosen sich minder gehalten erwiesen als im Jahre 1876, welches das beste Erntejahr des abgelaufenen Jahrzehntes gewesen war. Es wurden in demselben 300,000 Metrikals (208 Metrikals = 1 kg) Rosenöl im Werthe von 932,077 Frks. aus Philippopol exportirt. Drei Vierteltheile von diesem Quantum producirt der District von Kasanlik, das andere Vierteltheil stammt aus Gósi-Sagra und Philippopol. Die Ausfuhr geht hauptsächlich nach Frankreich, Desterreich, Amerika und Deutschland. Die französischen Parfümeriefabriken, besonders die Parifer kaufen nur erste Qualität von Rosenöl, Desterreich und Amerika zweite. Die Preise variiren von 14—22 Piaster per Metrikal.

Landwirthschaftliches.

Zur Frage der Ent- und Bewässerung. Wasser, das im Boden staut, schadet, weil es den Zutritt der Luft zu den im Boden befindlichen mineralischen und verweilichen Stoffen hindert, somit die Proceße der Verwitterung und Verweilung verlangsamt, Humus säuren erzeugt, auch die Erwärmung des Bodens beschränkt und so auf die verschiedenste Weise dem Gedeihen der Pflanzen, insbesondere der gewünschten besseren, nachtheilig ist. Wo daher solche stauende Masse im Boden vorkommt, helfen alle gewöhnlichen Verbesserungsmittel des Bodens nichts oder sehr wenig, solange nicht die Ursache des Uebels, das stehende Wasser, auf eine richtige, erfolgreiche Weise beseitigt ist. Ohne hier auf die verschiedenen Ursachen von stöckender, stauender Masse, von Verumpfung einzugehen, erwähnen wir nur, daß der träge Lauf eines Flusses oder Baches sehr oft die Ursache ist und daß in solchen Fällen durch Correction des Bettes, durch Durchstechung von Serpentina (Krümmungen), nöthigenfalls mit seitlichen Entwässerungsgräben das Uebel beseitigt wird. Mit einer solchen Flußcorrection, welche die Verumpfung beseitigt, läßt sich nun oft eine Bewässerung der trockengelegten Fläche mit großem Vortheil verbinden. Damit aber, daß man zu gleicher Zeit mit der Correction auf einer solchen trockengelegten Fläche, welche als Wiese benützt wird, eine rationelle Bewässerung einrichtet, wird das frühere Uebel, die Verumpfung nicht wieder zurückgeführt. Eine jede rationelle Bewässerungsanlage besteht nämlich aus Be- und Entwässerungsgräben, die, wenn sie in ihren ursprünglichen Niveauverhältnissen erhalten werden, dem Bewässerungskundigen die Möglichkeit gewähren, zu jeder Zeit, je nachdem das Ueberfließen des Wassers von Werth ist oder es sich zur Erreichung guter Ernten um eine Trocknung der Wiese und Verenkung des Wasserpiegels handelt, das Eine oder Andere ins Werk zu setzen.

Y. L.

Amerika's Export an Weizen und Mehl während der letzten zehn Jahre:

	Exportirtes Quantum in Bushels*
1870/1	52,574,111
1871/2	38,995,755
1872/3	52,014,715
1873/4	91,510,398
1874/5	72,912,817
1875/6	74,750,682
1876/7	57,043,936
1877/8	93,139,296
1878/9	150,502,506
1879/80	183,309,890

* 1 Bushel 36.35 Liter.

Fruchtpreise vom 5. November 1880.

Waren	per 100 Kilogr.	fl.	9.50	10.—
Weizen	100	10.—	11.—	11.—
Gerste	100	7.25	8.50	8.50
Hafer	100	4.50	5.75	5.75
Weizen	100	7.—	—	—
Erbsen	100	8.—	10.—	10.—
Binsen	100	11.—	15.—	15.—
Bohnen	100	8.—	9.—	9.—
Erdäpfel	100	1.50	—	—

A vasuti vonatok menet- és érkezési ideje.

Eperjesen, f. évi október 15-től kezdve.

Station	Ind.	Reg.	Ör.	Per.	Reg.
Eperjes-Oderberg	8 ó 01 p. reg.	Oderberg-Erk.	4 ó 49 p. másn. reg.		
Oderberg-Erk.	5 " 45 " estv.	Eperjes	9 " 56 " "		
Eperjes-Budapest	8 ó 01 p. reg.	Budapest-Erk.	7 ó 06 p. estv.		
Budapest-Erk.	9 " 08 " estv.	Eperjes	9 " 33 " reg.		
Eperjes-Tarnow	8 ó 22 p. estv.	Tarnow-Erk.	11 ó 04 p. délb.		
Tarnow-Erk.	1 " 45 " délb.	Eperjes	7 " 03 " reg.		
Eperjes-Ujhely	11 ó 29 p. délb.	Ujhely-Erk.	7 ó 17 p. estv.		
Ujhely-Erk.	3 " 24 " délb.	Eperjes	9 " 56 " reg.		
Eperjes-Kassa	8 ó 17 p. reggel.	Kassára-Erk.	6 ó 29 p. perc.		
Kassára-Erk.	8 " 01 " "	Eperjes	9 " 40 " "		
Eperjes-Kassa	8 " 08 " estv.	Kassa-Erk.	10 " 53 " "		
Kassa-Erk.	7 " 56 " estv.	Eperjes	9 " 56 " "		
Eperjes-Kassa	5 " 52 " estv.	Kassa-Erk.	8 " 22 " "		

Az Eperjesről délb. 11 ó 29 perckor induló gőzmozibus Kassán csatlakozik az Ujhelyre estv. 7 ó 17 perckor érkező vonathoz s az Eperjesről délt. 5 ó 59 perckor induló pedig Aboson az Iglóra estv. 11 ó 42 perckor érkező vonathoz.

Az Eperjesen reggel 8 ó 14 perckor megkezdődő gőzmozibus (a vonat elkéésése esetét kivéve) a Budapestre estv. 10 ó 50 perckor induló utazókat, és az Eperjesre délt. 5 ó 32 perckor érkező pedig az Ujhelyből reggel 9 ó 6 perckor induló utazókat veszi fel.

A gőzmozibus-vonatok menetrendje.

Station	Ind.	Reggel	1.50	délt.
Kassa		6.30	1.50	délt.
9. sz. örház fel- és lesz.		6.41	2.01	"
Szl.-István megállóhely		6.54	2.14	"
8. sz. örház fel- és lesz.		7.08	2.28	"
Abos		7.15	2.37	"
Lemes megállóhely		7.24	2.46	"
5. sz. örház fel- és lesz.		7.36	2.58	"
Kende megállóhely		7.44	3.06	"
Eperjes		8.14	3.32	"
13. sz. örház fel- és lesz.		8.20	3.38	"
Eperjes-Város		8.23	3.41	"
17. sz. örház		8.36	3.54	"
Nagy-Sáros		8.41	3.59	"
Nagy-Sáros		8.41	3.59	"
17. sz. örház fel- és lesz.		10.33	d. e.	4.32
Eperjes-Város		10.38	4.37	"
17. sz. örház		10.53	4.51	"
13. sz. örház		10.55	4.54	"
Eperjes		11.29	5.59	"
Kende megállóhely		11.47	6.17	estv.
5. sz. örház fel- és lesz.		11.55	6.25	"
Lemes megállóhely		12.07	délt.	6.37
Abos		12.20	6.50	"
9. sz. örház fel- és lesz.		12.25	6.57	"
Szl.-István megállóhely		12.40	7.12	"
8. sz. örház fel- és lesz.		12.52	7.24	"
Kassa		1.03	7.35	"

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankgyűlet.
Felelős szerkesztő: Dr. Sebestyén Jenő.

Hi
A város
lői állomás az
értelmében b
elnyerni óhaj
rint ebbeli fo
hoz f. é. nov
Eperjes
hó 4-én.

Arle
Az alant
ségletére szá
anyagszerek
lejtés hirdette
1. 335

- 2. 563
- 3. 760
- 4. 584
- 5. 100
- 6. 65
- 7. 30
- 8. 80
- 9. 500
- 10. 800
- 11. 70
- 12. 120
- 13. 1000
- 14. 1000

15. 30,000
hosszú 7 cm. s
letekben és pe
julius és októ

Az árlejt
fogadtnak el.
Az ajánla
vember hó 16-
bánatpénz a h
vény előmutat
ki mint legole
az itteni k. p
hó 19-én ki f

A zárt aj
bánatpénzül az
résztelével lát
A bánatp
értékpapirban
Az ajánl
tenni, hogy a
hogy azoknak
veti.

Az ajánló
kiírandó, vala
szállítást hecto
közlendi az aj
Az ekké

csakis a fente
fogadtnak el
visszatartásit
tekintetbe nem

A szállítá
tartó hivatal h
9 órától, délt

Soóvárt,

M. k. s

Joha
Möbe

Grabengasse N
empfehlte sein reich
Salongarnituren,
mit Schnitzarbeit,
Betten, zwei Nach
Morplatte und S
Kasten, Credenz, P
tische, Salon- und
tröppf. Bau-Arbe
478

